

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning
Dhr. C.F. Cooper
Berg Arrarat Perceel C
Alhier

Uw nummer 2024/002848 Uw brief van: 27 maart 2024 Ons nummer: 09042024.01 Willemstad, 9 april 2024
(letter):
Onderwerp: Voornemen tot benoeming lid raad van commissarissen N.V. Autobusbedrijf (art. 9 PB 2014, no. 3 (GT)) zoals gewijzigd
Bijlage(n): Profielschets Mei 2022
AVA besluit 18 oktober 2022
Advies 1 augustus 2022 no 01082022.01

1 Inleiding

Middels besluit van de Raad van Minister van 27 maart 2024 met zaaknummer 2024/002848 ontvangen op 2 april 2024, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissarissen bij N.V. Autobusbedrijf Curaçao (hierna: ABC) aan de adviseur gemeld.

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en profielschets zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

Op onder andere 10 september 2021 (10092021.01) en 22 december 2021 (nummer: 22122021.01 heeft de adviseur eerder advies uitgebracht betreffende de voorgenomen benoeming van leden van de raad van commissarissen bij ABC. Voornoemde adviezen moeten als integraal onderdeel worden gezien van dit advies.

De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van ABC e.e.a. aansluitend op de eerder uitgebrachte adviezen.

Bij besluit buiten AVA van ABC d.d. 18 oktober 2022 met zaakno. 2022/032946/032736 is het profielschets raad van commissarissen ABC september 2022. Dit profielschets komt echter niet overeen met de profielschets van mei 2022 van de raad van commissarissen ABC waarover de adviseur middels advies van 1 augustus 2022 no. 01082022.01 had gesteld geen zwaarwegende bezwaren te hebben.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Ministers van 27 maart 2024 met zaaknummer 2024/002848;
- Brief [ongedateerd en niet ondertekend] van de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (hierna: de Minister) met zaaknummer 2024/002848 aan SBTNO betreffende de voorgenomen benoeming van een lid van de raad van commissarissen bij ABC;
- CV van de voorgedragen kandidaten;
- Profielschets raad van commissarissen ABC, september 2022;
- Rooster van aftreden raad van commissarissen ABC 2018 -2025;
- Statuten N.V. Autobusbedrijf Curaçao (laatstelijk gewijzigd op 7 februari 2020);
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van ABC van 8 april 2024.

3 Toetsing voornemen benoeming commissarissen

Conform artikel 16 lid 1 van de statuten van ABC bestaat de raad van commissarissen uit minimaal drie en maximaal zeven natuurlijke personen, welke ingevolge lid 3 worden benoemd door de algemene vergadering. Volgens lid 3 van artikel 16 van de statuten stelt de raad van commissarissen een profielschets voor zijn omvang en samenstelling.

Zoals gesteld is de aangeleverde profielschets van de raad van commissarissen September 2022 welke bij besluit buiten AVA d.d. 18 oktober 2022 is vastgesteld niet de door de adviseur getoetste profielschets. De profielschets van september 2022 is bovendien ook onjuist daar daarin de voorzitter als een profiel staat opgenomen en niet als een additioneel profiel met aanvullende vereisten. Tegen de profielschets van september 2022 heeft de adviseur dan ook zwaarwegende bezwaren. De adviseur zal voor de toetsing van de kandidaat dan ook uitgaan van de profielschets van de raad van commissarissen van ABC van mei 2022.

In de Profielschets ABC is de omvang van de raad van commissarissen bepaald op 5 leden, met de volgende samenstelling:

- Ruimtelijke ordening, planning, verkeer en (openbaar) vervoer en relevante wetgeving;
- Operations en logistiek management;
- Juridische kennis;
- Financieel management;
- Human Resource management.

Op grond van het rooster van aftreden en eerdere adviezen kan de adviseur opmaken dat de raad van commissarissen van ABC thans als volgt is samengesteld:

Naam	Datum benoeming	Datum aftreden	profiel
Sonia Delfina Baromeo	27 nov. 2017	28 juli 2022	Ruimtelijke ordening, planning, verkeer en openbaar vervoer, voorzitter
Obispo Giovany	November 2021	1 januari 2025	Bedrijfseconomisch/Financieel management
Ulrich Pieternella	1 1 dec. 2018	11 dec. 2022	Operationeel Management van personen transport
Idelgar Sosa	December 2021	28 december 2025	Juridisch wetgeving
Sullivene Daal	16 juli 2020	16 juli 2024	Human Resource Management

In de [ongedateerde en niet ondertekende] brief met zaaknummer 2024/002848 aan SBTNO geeft de Minister aan voornemens te zijn om de ██████████ als voorzitter te benoemen van de raad van commissarissen van ABC.

De Minister heeft de voordracht van de kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen als voorzitter als volgt gemotiveerd:

“(…)

Hierbij wordt de adviseur corporate governance benaderd met het verzoek om ██████████ te benoemen als lid en voorzitter van N.V. Autobusbedrijf Curaçao (ABC). Mw. S. Baromeo was voorzitter. Door haar vertrek is een vacature ontstaan van de voorzitter. Onder 3.2, 4.3 en 4.4 van de vastgestelde profielschets van ABC is opgenomen dat de raad van commissarissen bestaat uit 5 leden, waarbij de volgende deskundigheid zijn vereist ten aanzien van de leden.

1. voorzitter;
2. Operations- en logistiek management;
3. Juridische deskundige;
4. Financieel deskundige
5. HR-deskundige;

██████████ wordt als voorzitter van de raad van commissarissen voorgedragen. Hiervoor dient ██████████ volgens de profielschets te voldoen aan de algemene eisen zoals opgenomen in 3.2, 4.4. Het betreft de volgende eisen.

Betrokkene heeft voldoet aan het vereiste van een afgeronde HBO-opleiding in Chemische Technologie. De taken en verantwoordelijkheden van ABC zijn specialistisch aan te merken. Betrokkene heeft niet direct affiniteit van de vervoerssector, doch kan van betrokkene worden verwacht dat ██████████, ██████████ opleiding, kennis en ervaring in aanmerking nemende, ██████████ zich de taken en verantwoordelijkheden van een voorzitter op korte termijn eigen zal kunnen maken.

Als interne auditor van kwaliteitsmanagementsystemen kan van betrokkene worden verwacht dat ██████████ een deugdelijk inzicht heeft in bedrijfsprocessen en zich op korte termijn nieuwe bedrijfsprocessen eigen kan maken. Verder heeft betrokkene training gedaan op het gebied van risicoanalyse. Met ██████████ opgedane kennis en ervaring op vorenbedoelde gebieden kan van betrokkene worden verwacht dat ██████████ daarbij, in samenwerking met ██████████ collega's commissarissen de directie van advies te kunnen voorzien en een klankbord te kunnen zijn voor de directie. Uit de cv van betrokkene blijkt dat ██████████ voldoende ervaring heeft op het gebied van het analyseren van onder meer processen om het voorstellen te komen voor de verbetering daarvan. In het verlengde daarvan kan van betrokkene worden verwacht dat ██████████ over de capaciteiten beschikt om een helicopterview te kunnen vormen van ABC. Het niveau van complexiteit van de bedrijfsprocessen van ABC is immers relatief laag.

Betrokkene heeft als teamleider gefungeerd van het team belast met brandbestrijding en preventie. Als zodanig kan van betrokkene worden verwacht dat ██████████ in teamverband kan samenwerken, dat ██████████ voldoende stressbestendig is (brandbestrijding en trainingen kunnen stressvol zijn).

Uit de cv blijkt dat betrokkene ervaring heeft op het gebied van aanbestedingen, inkoop en voorraadbeheer van grondstoffen en ander materiaal nodig voor de bedrijfsvoering. Betrokkene heeft enige c.q. beperkte ervaring op financieel-economisch gebied. Echter kan ██████████ kennis en ervaring worden bijgeschaafd met de nodige trainingen, die door ABC kunnen worden georganiseerd. Betrokkene heeft immers HBO-niveau. Van ██████████ kan worden verwacht dat ██████████ op korte termijn algemene kennis op HBO-werk- en denkniveau zal kunnen vergaren.

De bedrijfsprocessen (waaronder de financieel-economische) binnen de ABC worden niet als zijn bijzonder complex aangemerkt. De producten en diensten die ABC aanbiedt zijn beperkt (vervoer van passagiers). Ook de financiële transacties op het gebied van bedrijfsvoering zijn hierdoor beperkt en weinig complex. In de raad van commissarissen zit een financieel deskundige die de raad zal bijstaan met zijn specifieke kennis op financieel-economisch gebied. Voor de voorzitter is algemene kennis voldoende.

(...)"

Als eerste zij gesteld dat de adviseur reeds in verschillende adviezen onomstotelijk heeft aangegeven dat het profiel van voorzitter geen zelfstandig profiel is maar additionele vereisten zijn voor een kandidaat dit tevens als voorzitter wordt benoemd. De kandidaat dient derhalve tevens voor één van de profielen te worden voorgedragen dan zijn benoemd alvorens als voorzitter te kunnen worden voorgedragen dan wel worden benoemd.

Uitgangspunt voor een benoeming is dat een kandidaat voldoet aan de vereisten van het profiel waarvoor hij wordt voorgedragen en indien hij tevens ter benoeming als voorzitter wordt voorgedragen dient hij ook aan de additionele vereisten te voldoen.

In casu heeft de Minister de kandidaat slechts voorgedragen ter benoeming als voorzitter, hetgeen reeds met zich meebrengt dat hij niet benoembaar is daar de Minister niet tevens heeft aangegeven in welk van de profielen hij zij zal worden benoemd.

Thans zijn er twee profielen vacant waarin de kandidaat zou kunnen worden benoemd indien hij aan de daarin gestelde vereisten zou voldoen. Dit zijn de volgende profielen:

- Ruimtelijke ordening, planning, verkeer en (openbaar) vervoer en relevante wetgeving;
- Operations en logistiek management;

Met betrekking tot de voordracht stelt de Minister onder andere het volgende:

- Betrokkene heeft een afgeronde HBO-opleiding in Chemische Technologie;
- Betrokkene heeft niet direct affiniteit van de vervoerssector, van betrokkene worden verwacht dat [REDACTED] zich de taken en verantwoordelijkheden van een voorzitter op korte termijn eigen zal kunnen maken.
- Betrokkene heeft enige c.q. beperkte ervaring op financieel-economisch gebied. Echter kan [REDACTED] kennis en ervaring worden bijgeschaafd met de nodige trainingen, die door ABC kunnen worden georganiseerd.

Reeds uit het voorgaande geeft de Minister zelf aan dat de voorgedragen kandidaat niet voldoet aan de in de profielschets gestelde vereisten en dat de kandidaat niet beschikt over de vereiste kennis, ervaring en competenties om als lid en voorzitter van de raad van commissarissen te worden benoemd.

Voorts dient gesteld te worden dat de voorgedragen kandidaat geheel niet voldoet aan de vereisten ter benoeming in één van de thans vacante profielen. De opleiding en ervaring van de kandidaat sluit hier geheel niet bij aan. Ook zij gesteld dat de kandidaat niet beschikt over enige bestuurservaring noch daarmee vergelijkbare ervaring en zoals door de Minister zelf is gesteld geheel geen affiniteit heeft met het werkgebied van ABC.

De adviseur heeft gelet op het voorgaande dan ook zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de voorgedragen kandidaat als lid en voorzitter van de raad van commissarissen ABC.

4 Transparante werving leden raad van commissarissen

Tot nu toe worden de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen formeel door de Ministers voorgedragen, doch zijn de voordrachten conform decennia bestendig gebruik feitelijk niet altijd afkomstig van de Ministers zoals blijkt uit voordrachtstukken die de adviseur in de omslagen aantreft. Enige transparante en objectieve werving en selectie van de kandidaten voor een commissariaat vindt derhalve nog niet plaats,

waardoor niet gesteld kan worden dat de voordrachten geheel overeenkomstig de Code geschieden. Het uitgangspunt van Corporate Governance is dat ook de werving en selectie van leden van de raad van commissarissen voor alle overheidsentiteiten op een objectieve en transparante wijze plaatsvindt.

De adviseur acht het van groot belang dat in overeenstemming met de Code niet alleen ten behoeve van bestuurder (directeur) een transparante en objectieve werving en selectie plaatsvindt maar dat dit eveneens voor de leden van de raad van commissarissen plaatsvindt.

Conform artikel 4.2. dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welk belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het, in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Ondanks het feit dat de adviseur sinds 2010 de Regering dan wel Ministers telkenmale gewezen heeft op de verplichting om een entiteit in de zin van artikel 4.2 op te richten is dit tot heden nog niet gebeurt.

Door onder andere het niet instellen van bovengenoemde entiteit kan de werving en selectie en voordracht van de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen nog niet op een transparante en objectieve wijze en in overeenstemming met de Code geschieden. De kandidaten die worden voorgedragen, worden doorgaans wel voorgedragen in overeenstemming met een profielschets doch is er geen procedure om op een objectieve en transparante wijze tot een selectie van een kandidaat als lid van de raad van commissarissen te komen.

Het voorgaande is ook van belang om te bewerkstelligen dat de selectie van de voorgedragen kandidaten beter aansluiten op de profielschets waarin de Minister voornemens is de kandidaat te benoemen. Het komt immers geregeld voor dat de voorgedragen kandidaten “nipt” aan de vereisten voldoen en dat de adviseur stelt geen zwaarwegende bezwaren te hebben daar de adviseur conform de Landsverordening slechts marginaal toetst.

Ook valt het de adviseur op dat geregeld dezelfde kandidaten worden voorgedragen om benoemd te worden in de raad van commissarissen van verschillende entiteiten.

De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat gelijk aan de werving- en selectieprocedure voor bestuurders de leden voor de raad van commissarissen ook middels een transparante (open) procedure worden geworven en geselecteerd. Hiervoor kan volstaan worden met een verkorte transparante (open) werving en selectieprocedure door een door de overheid in te stellen entiteit of commissie op grond van de betreffende vastgestelde profielschetsen.

5 Conclusie en Advies

- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de ██████████ als lid en voorzitter van de raad van commissarissen van ABC.
- De Minister wordt geadviseerd om het AVA besluit van 18 oktober 2022 met betrekking tot de vaststelling van de profielschets van de raad van commissarissen september 2022 in te trekken daar dit profielschets onjuist is en nimmer aan de adviseur ter toetsing is voorgelegd.

- De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat naar analogie van de werving- en selectieprocedure voor bestuurders ook de leden voor de raad van commissarissen middels een transparante (open) werving- en selectieprocedure worden geworven en geselecteerd.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc: Minister van Financiën
Minister-President

SBTNO website

